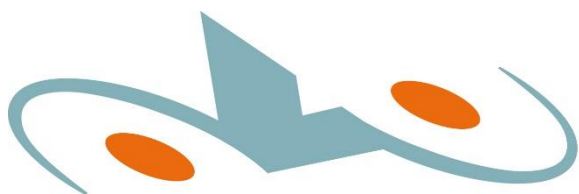

Protocol Informatieplicht aan ouders

OPENBAAR VOORTGEZET ONDERWIJS ZAA NSTAD

Opsteller: Bottsje de Hoop
Expertise: bestuurssecretaris
Besluitvorming: AMO ter advisering op 8 september 2022
GMR ter instemming op 26 september 2022
Vastgesteld door College van Bestuur op 4 oktober 2022
Revisiedatum: 4 oktober 2026

Inleiding

Een school kan vanaf het moment van aanmelding van een leerling te maken krijgen met verschillende vormen van ouderlijk gezag. Zo kunnen beide ouders het gezag hebben of slechts één ouder. Kan één of beide gescheiden ouders een nieuwe partner hebben die is belast met de opvoeding en verzorging van het kind. Of er is een voogd, een gezinsvoogd of en pleegouder betrokken. Voor scholen is het van belang te weten wie in welke situatie het recht heeft om het kind aan te melden op school en wie er daarna recht heeft op informatie over het kind vanuit de school. Dit protocol beschrijft de rechten die alle betrokkenen hebben.

Uitgangspunt is dat de opstelling van de school neutraal is: op de school rust altijd de verplichting om de schijn van partijdigheid te voorkomen.

Rondom leerlinggegevens hebben ouders verschillende rechten. Ouders hebben recht op inzage, mogen een kopie vragen, hun zienswijze toevoegen en bepaalde informatie laten verwijderen. Deze rechten gaan op de leerling over zodra deze 16 jaar is (artikel 1c). De school blijft wel verplicht ouders te informeren over de studievoortgang van hun kind tot 18 jaar ouder is (artikel 1b).

1. Informatierecht van ouders

- a. Alle ouders hebben in principe recht op informatie over hun kind van school. Dit is wettelijk vastgelegd (zie bijlage 1). Er is een onderscheid tussen informatie over de vorderingen van de leerling (studievoortgang) en informatie over het leerlingdossier.
- b. Het recht op informatie over de studievoortgang geldt ten aanzien van minderjarige kinderen, die nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt. Omdat de school met het verstrekken van deze informatie uitvoering geeft aan een wettelijke verplichting, is voorafgaande toestemming van de leerling niet nodig.
- c. Het recht op informatie over het leerlingdossier geldt ten aanzien van kinderen die nog niet de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt. De school dient een leerling van 16 jaar of ouder toestemming te vragen of ouders het hele leerlingdossier in mogen zien. Voor kinderen onder de 16 jaar treden ouders op als wettelijk vertegenwoordiger.

2. Informatieplicht van ouders

- a. Uitgangspunt is dat ouders de plicht hebben om elkaar op de hoogte te houden over de studievoortgang van hun kind. Slechts bij uitzondering informeert de school beide ouders¹.
- b. Ouders zijn niet verplicht school te melden dat ze gescheiden zijn.
- c. De school mag ouders vragen of ze (gezamenlijk) gezag uitoefenen over het kind, maar ouders zijn niet verplicht hierop te antwoorden. Wijzigingen in de thuissituatie, in de loop van de schoolperiode van de leerling, worden door de ouder(s) tijdig aan de school doorgegeven. Het initiatief voor het maken/aanpassen van afspraken ligt bij de ouders. Hieronder valt ook het verzoek om “dubbele” informatie (schoolgids, kopie rapport, ouderavonden).

¹ Gescheiden ouders zijn volgens artikel 377 van het Burgerlijk Wetboek verplicht om elkaar te informeren over belangrijke zaken rondom hun kind. Soms is de relatie tussen de ouders niet goed. Als de school hiervan weet, is deze verplicht beide ouders actief van informatie te voorzien. Beide ouders worden betrokken bij belangrijke beslissingen en ontvangen dezelfde informatie van de school. Ook in het ouderschapsplan staan meestal afspraken opgenomen over onderwijs en het contact met de school.

3. Informatieplicht van de school

- De school heeft de plicht om de ouders op de hoogte te stellen van de studievoortgang van het kind. Hieronder wordt omschreven hoe de school in een aantal andere situaties aan zijn informatieplicht voldoet.

Beide ouders hebben gezag:

Ouders zijn niet gescheiden:

- De school heeft voor aanmelding/inschrijving van het kind slechts de handtekening van één van de ouders nodig.

Ouders zijn gescheiden:

- Als de aanmelding/inschrijving door één van de ouders wordt gedaan, verifieert de school of de andere ouder het daarmee eens is. Is dit niet zo, dan kan de aanmelding pas worden geaccepteerd als beide ouders het eens zijn over de aanmelding.
- Indien ouders hebben besloten dat één van hen contactpersoon is voor de school, dan informeert deze contactpersoon de andere ouder over de voortgang van het kind op school. Gebeurt dit niet, dan moet de school beide ouders informeren over de voortgang.
- De school geeft informatie (in principe) in tweevoud aan het kind mee.

Eén ouder heeft gezag:

- Indien de school twijfelt of een ouder als enige ouderlijk gezag heeft, kan de school het Centraal Gezagsregister raadplegen.
- De ouder met gezag is als enige bevoegd het kind aan te melden op school.
- De school heeft alleen informatieplicht aan de ouder met ouderlijk gezag.
- De ouder met gezag informeert de ouder zonder gezag over de voortgang van kind op school.

Ouder zonder ouderlijk gezag:

- De ouder zonder ouderlijk gezag heeft niet het recht om kind aan te melden op school.
- De ouder zonder gezag kan school om informatie vragen over voortgang van kind op school (over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling).
- De school verstrekt geen informatie als deze ook niet aan de met gezag belaste ouder verstrekt wordt of als het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet.

Nieuwe partner van de ouder:

Geen verzorger van het kind:

- De school mag alleen informatie verstrekken als de met gezag belaste ouders hiervoor toestemming verlenen.
- De school kan besluiten een nieuwe partner niet toe te laten tot een oudergesprek.

Verzorger van het kind:

- De nieuwe partner die ook verzorger is van het kind heeft recht op informatie over de voortgang van het kind op school en kan worden toegelaten tot een oudergesprek.
- Er is geen toestemming van met gezag belaste ouders nodig

Gezinsvoogd (heeft geen ouderlijk gezag):

- Ouders met ouderlijk gezag zijn en blijven het aanspreekpunt voor de school.
- De gezinsvoogd heeft recht op informatie die noodzakelijk is voor uitvoering van de ondertoezichtstelling.
- De school dient ouders te informeren over informatieverstrekking aan de gezinsvoogd.

Voogd (heeft bevoegdheden van ouder met gezag):

- Een voogd heeft het recht om een kind aan te melden op school. Dit geldt ook voor uitschrijving.
- Een voogd heeft recht op informatie over de vorderingen van een kind op school.
- Als ouders nog in beeld zijn, hebben zij geen ouderlijk gezag.

Pleegouder (heeft geen ouderlijk gezag, tenzij pleegouder ook voogd is):

- Een pleegouder heeft niet het recht om een kind aan te melden op school. Dit geldt ook voor uitschrijving.
- Een pleegouder is verzorger en heeft wel recht op informatie over de vorderingen van een kind op school.

4. Slotbepalingen

- Indien zich een situatie voordoet waarin niet is voorzien in dit protocol, beslist de rector/directeur van de school.
- De school geeft bekendheid aan dit protocol via de schoolgids en de website.
- Dit protocol is door het College van Bestuur van OVO Zaanstad vastgesteld op 4 oktober 2022 en treedt op deze datum in werking.

Bijlage 1: Wettelijk kader

Wet op het Voortgezet Onderwijs 2020, artikel 2.97:

Het bevoegd gezag rapporteert over de vorderingen van de leerlingen aan hun ouders, dan wel aan de leerlingen zelf als zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.

Burgerlijk Wetboek, artikel 1:377b:

1. De ouder die met het gezag is belast, is gehouden de niet met het gezag belaste ouder op de hoogte te stellen omtrent gewichtige aangelegenheden met betrekking tot de persoon en het vermogen van het kind en deze te raadplegen - zo nodig door tussenkomst van derden - over daaromtrent te nemen beslissingen. Op verzoek van een ouder kan de rechter ter zake een regeling vaststellen.
2. Indien het belang van het kind zulks vereist kan de rechter zowel op verzoek van de met het gezag belaste ouder als ambtshalve bepalen dat het eerste lid van dit artikel buiten toepassing blijft.
3. Artikel 377e is van overeenkomstige toepassing.

Burgerlijk Wetboek, artikel 1:377c:

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 377b van dit boek wordt de niet met het gezag belaste ouder desgevraagd door derden die beroepshalve beschikken over informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen, daarvan op de hoogte gesteld, tenzij die derde de informatie niet op gelijke wijze zou verschaffen aan degene die met het gezag over het kind is belast dan wel bij wie het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, of het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet.
2. Indien de informatie is geweigerd, kan de rechter op verzoek van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde ouder bepalen dat de informatie op de door hem aan te geven wijze moet worden verstrekt. De rechter wijst het verzoek in ieder geval af, indien het belang van het kind zich tegen het verschaffen van de informatie verzet.

Burgerlijk Wetboek artikel 1:377e:

De rechtbank kan op verzoek van de ouders of van een van hen of van degene die in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind een beslissing inzake de omgang alsmede een door de ouders onderling getroffen omgangsregeling wijzigen op grond dat nadien de omstandigheden zijn gewijzigd, of dat bij het nemen van de beslissing van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan.

1. De rechtbank kan op verzoek van een ouder, of van een biologische ouder die in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind, een beslissing waarbij de omgang is ontzegd tevens wijzigen na verloop van een periode van een jaar nadat de eerdere beschikking in kracht van gewijsde² is gegaan.
2. Indien de ene ouder wordt verdacht van het doden van de andere ouder, of indien de ene ouder is veroordeeld wegens het doden van de andere ouder, en de rechter heeft de omgang ontzegd voor een duur van twee jaar of meer, dan kan de rechter, in afwijking van het tweede lid, de beslissing waarbij de omgang is ontzegd, onverminderd het eerste lid, niet eerder wijzigen op verzoek van de ouder dan na verloop van een periode van twee jaar nadat de eerdere beschikking in kracht van gewijsde is gegaan.

² Kracht van gewijsde is de situatie dat tegen een vonnis geen gewoon rechtsmiddel meer openstaat. De gewone rechtsmiddelen zijn [verzet](#), [hoger beroep](#), revisie of cassatie. Het vonnis moet dus onaantastbaar zijn.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG):

Enkele relevante artikelen uit de AVG (vrij vertaald):

- Artikel 5 AVG bepaalt dat de verwerking van persoonsgegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
- Artikel 6 AVG beschrijft de voorwaarden waaronder persoonsgegevens mogen worden verwerkt. Een voorwaarde voor scholen is dat de verwerking noodzakelijk is om aan een wettelijke verplichting te voldoen.
- Artikel 12 AVG bepaalt dat scholen ouders en/of leerlingen van 16 jaar of ouder informatie moeten geven over de verwerking van persoonsgegevens binnen de school. De informatie moet beknopt, eenvoudig, toegankelijk en begrijpelijk zijn. Bij een verzoek om informatie over verwerkte persoonsgegevens ontvangt de ouder of de leerling de informatie kosteloos en uiterlijk binnen een maand.
- Artikel 15 AVG geeft ouders en/of leerlingen van 16 jaar of ouder het recht om te vragen welke gegevens een organisatie van hen heeft en het recht om deze gegevens in te zien (inzagerecht). Zij hebben ook recht op een kopie van het leerlingdossier, tenzij daarbij afbreuk wordt gedaan aan de rechten en vrijheden van anderen. Als de ouders of leerlingen om bijkomende kopieën vragen, kan de school op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding rekenen.
- Artikel 16 AVG geeft ouders en/of leerlingen van 16 jaar of ouder het recht op rectificatie van onjuiste persoonsgegevens of het volledig maken van onvolledige persoonsgegevens.
- Artikel 17 AVG geeft het recht op het wissen van gegevens in bepaalde gevallen, bijvoorbeeld als de persoonsgegevens niet langer nodig zijn voor het doel waarvoor zij verwerkt zijn.
- Artikel 20 AVG geeft het recht om gegevens die de school bewaart te (laten) overdragen: dataportabiliteit)
- Artikel 21 AVG geeft het recht bezwaar te maken tegen de verwerking van gegevens.